

Arvamusavaldus kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi kohta.

Osalesime koosolekul, kus tutvustati tuuleparkide rajamise eriplaneeringut, samuti Tatruse külaelanike kokkusaamistel, kus ühiselt arutati tuulepargi rajamisega seotud küsimusi, kõhklusi ja murekohti. Saadame kokkuvõtte mõtetest ja arvamustest antud teema kohta.

Riik on alustanud üleminekut roheenergiale, mis on iseenesest tervitatav. Plaanis on rajada üle Eesti nii päikese- kui ka tuuleparke.

Me oleme juba varem uurinud, kui palju neid parke reaalselt vaja on, sest tuginedes nii poliitikute kui ka energeetikute arvamusavaldustele on Eestil vaja lähiajal kindlasti ka juhitavat elektrivõimsust, mis tagab Eestile energia varustuskindluse.

Teatud juhtudel võib elekter juhitava energia tootmisel osutada soodsamaks kui tuuleparkide poolt toodetud elektrienergia. Sellisel juhul muutub energia turuolukord, mistõttu pole välistatud ka mõnede tuuleparkide omanike pankrotid, mille kohta on näiteid juba ka Euroopas. Sel juhul jäävad ilma nii vald kui ka inimesed kompensatsioonist kui ka muudest lubatud hüvedest.

Kui me esimesel koosolekul riigiesindajalt küsisime, kas riigil on konkreetne pikaajaline plaan, saime vastuse, et tegelikult ei ole. Tuulikute rajamine olevat väidetavalt kõige kiirem lahendus, kuid kindlat vastust me sellele ei saanud, kas see on ka tegelikult efektiivne ja jätkusuutlik.

Meil on sügavalt kahju, et Haljala vald on selle kampaaniaga kaasa läinud, lootuses tulevikus saada tuuleparkide arendajatelt kompensatsiooni ning pakkunud seega välja tuuleparkide rajamiseks piirkonnad keset valda ja külasid.

Viimasel ajal on just Haljala ümbruskonna küladesse hakanud üha enam tulema uusi elanikke ja ehitatakse üles vanu talukohti. Ka meie oleme oma esivanemate talu korrastanud mõttega, et kas meie või meie lapsed saavad tulevikus tulla siia elama.

Arutades seda teemat teiste külaelanikega, oleme sama meelt, et Haljala vald oma eriplaneeringuga rikub ära jäädavalt (või vähemalt aastakümneteks) olemasoleva looduse ning ümbruskonna elanikkonna rahu ja elukeskkonna ega soodusta sellega ümbruskonna külades elanikkonna kasvu.

Näiteks meie naaber ostis hiljuti vana talukoha paeastangu peale kena vaatega Tatruse soole, mis on ka ära märgitud Lääne-Virumaa maakonnaplaneeringu teemaplaneeringu seletuskirjas, koostatud 2006. aastal. Lisame seletuskirja oma arvamusavaldusele.

Tuulepargid kindlasti ei anna lisandväärtust nendele vaadetele ning väide, et tuulepargid ei muuda ega mõjuta elukeskkonda, nagu koosolekutel üritati inimestele tõestada, paraku ei vasta tõele, sest muidu ei makstaks ka talumistasusid.

Oleme käinud nendes paikades, kus tuulepargid on rajatud inimeste elukohtade lähedusse, ja rääkinud nende inimestega, siis kinnitavad pea kõik, et peale tuuleparkide rajamist on nende elukeskkond väga oluliselt muutunud halvemaks.

Mis on peamised mõjuallikad elukeskkonna halvemaks muutmisel:

1. Valgusreostus ehk ööpäevaringselt vilkuvad tuled, mis hakkavad mitmete elumajade akendesse paistma.
2. Mürä ehk ööpäevaringne tuuleparkidest kostuv mühin. Siinkohal peab rõhutama asjaolu, et ei saa lähtuda samadest mürataseme normidest, mis on kehtestatud linnades või keskustes, sest inimesed, kes on nõus ja soovivad minna elama just nimelt väljaspoole tiheasustust, loobudes hüvedest, mida pakub keskustes elamine, teevad seda nimelt vaikuse ja rahu pärast. Olles kokku puutunud müra mõõtmisega, võib müra mõõta väga mitmel viisil ja töö tellijale sobivas suunas.
3. Visuaalne pilt.

Seega kokkuvõtteks, kui lähtuda inimestest ja nende elukeskkonnast, oleme seisukohal, et Tatruse soo ei ole tuuleparkide rajamiseks sobiv koht.

Lisame siia asjaolu, et Eestis on eesmärgiks seatud soode taastamine, kuid Haljala vallas selle eriplaneeringuga rikutakse jätkuvalt Tatruse soo olukorda.

Kui keskkonna mõjude hindamisel ei ole inimene ja tema elukeskkond eriti olulised ning seda loodetakse kompenseerida rahaga, siis juhime tähelepanu loodusele ja lindudele antud piirkonnas.

Pea kõik Tatruse küla elanikud võivad kinnitada, et siin lendavad ringi nii kakulised ja kullilised, samuti oleme näinud ka nahkhiiri ringi tiirutamas. Lisaks on Tatruse soos näha ja kuulda ohtralt sookurgi.

Kuigi me veel ei tea nende lindude pesitsuskohti, siis loodame, et ornitoloogid suudavad selle kindlaks teha. Ilmselt ei asu nende lindude ega ka nahkhiirte elukohad siit kümnete kilomeetrite kaugusel.

Me oleme siiski veendunud, et vald seisab eelkõige oma inimeste ja nende elukeskkonna säilimise eest ning peab silmas asjaolu, et peamine kasusaaja on siiski tuuleparkide arendaja ja nendegiia koostööd tegevad huvitatud isikud.

Tuuleparkide rajamiseks Eestis on oluliselt sobivamaid kohti, sealjuures kümnete ruutkilomeetrite viisi tühermaid, kus tuulepargid ei kahjusta elukeskkonda.

Arvamusavalduse koostanud:

Raimo ja Anu Allikvee
Jürihansu talu
Tatruse küla

Kiri on saadetud Tatruse küla nimel, allkirjastanud: Anu Allikvee, Raimo Allikvee, Piret Rooks, Rein Rooks, Erkki Salak, Piret Villum-Salak, Kaido Treial, Jaanus Vanda, Karel Mäe, Kristina Mäe, Kristjan Haljand.